

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΓΩΓΗΣ/ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΜΕ ΜΗ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Το ζήτημα δεν διαφέρει από την περίπτωση εσφαλμένης εισαγωγής μίας υπόθεσης της τακτικής διαδικασίας προς εκδίκαση κατά τις διατάξεις των ειδικών διαδικασιών μετά το ν. 4335/2015, αφού σε αμφότερες τις περιπτώσεις, εκείνο που προβληματίζει είναι η παράκαμψη της αυστηρής προδικασίας, που προβλέπεται στο πλαίσιο της νέας τακτικής διαδικασίας. Δεν αποτελεί, δηλαδή, ουσιώδη διαφορά το αν η υπόθεση εισήχθη να εκδικασθεί με μία ειδική διαδικασία ή με την προ του ν. 4335/2015 τακτική διαδικασία, που αποτελεί και αυτή εν τέλει μία παντελώς διάφορη διαδικασία έναντι της νέας τακτικής, αλλά το αν παρακάμφθηκε ή όχι η τηρητέα προδικασία και το αν καλείται σε εφαρμογή μία διαδικασία, που διαφέρει ουσιωδώς ως προς την εν γένει φιλοσοφία της (π.χ. ως προς το θέμα της εξέτασης μαρτύρων ή το συγκεντρωτικό σύστημα κ.λπ.). Πρέπει, συνεπώς, να αξιοποιηθούν οι σχετικές αναλύσεις ως προς το πλέον γνωστό ζήτημα της προσήκουσας μεταχείρισης της αγωγής εκείνης, που εισάγεται να εκδικασθεί με μία ειδική διαδικασία, αντί της νέας τακτικής διαδικασίας<sup>1</sup>. Οι διαφαινόμενες πιθανές λύσεις είναι τρεις, ήτοι α) η απόρριψη της αγωγής (ή ανακοπής) ως απαράδεκτης<sup>2</sup>, β) η διακράτηση της υπόθεσης προς εκδίκαση κατά την προσήκουσα, νέα τακτική διαδικασία, με άμεση εφαρμογή της από το δικαστήριο, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 591 § 6 ΚΠολΔ, ή γ) η παραπομπή της εισαχθείσας κατά την παλαιά τακτική διαδικασία υπόθεσης προς εκδίκαση με τη νέα τακτική διαδικασία, με μη οριστική απόφαση του δικαστηρίου<sup>3</sup>. Παρά τις σχετικές αρχικές αμφιταλαντεύσεις,

---

<sup>1</sup> Βλ. ως προς τούτο ήδη *Μακρίδου*, Ειδικές διαδικασίες στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας μετά το Ν. 4335/2015, σ. 11-16, *Γιαννόπουλο*, Οι ειδικές διαδικασίες του ΚΠολΔ μετά τον ν. 4335/2015 ΕΠολΔ 2015. 453 επ., *Δ. Μπαμπινιώτη*, Η ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών κατά τον νέο Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ΕΠολΔ 2014. 222 επ., *Κυρ. Οικονόμου*, Οι ειδικές διαδικασίες κατά τον ΚΠολΔ, ΕλλΔνη 2016. 34 επ.).

<sup>2</sup> Βλ. έτσι σε *Μακρίδου/Απαλαγάκη/Διαμαντόπουλο*, Πολιτική Δικονομία, 2016, σελ. 12.

<sup>3</sup> Βλ. έτσι *Μακρίδου*, Ειδικές διαδικασίες στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας μετά το Ν. 4335/2015, σ. 11-16, *Γιαννόπουλο*, Οι ειδικές διαδικασίες του ΚΠολΔ μετά το ν. 4335/2015 ΕΠολΔ 2015. 453 επ., *Δ. Μπαμπινιώτη*, Η ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών κατά τον νέο Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ΕΠολΔ 2014. 222 επ., πρβλ. *Κυρ. Οικονόμου*, Οι ειδικές διαδικασίες κατά τον ΚΠολΔ, ΕλλΔνη 2016. 34 επ. με επιμέρους διαφοροποιήσεις ως προς τον τρόπο υλοποίησης της εν λόγω λύσης και ιδίως τον τρόπο περαιτέρω προώθησης της οικείας διαδικασίας.

κρατεί πλέον στις δημοσιευθείσες επί του θέματος μελέτες (βλ. ανωτέρω) η άποψη ότι ως ορθότερη θα πρέπει να προκριθεί η τρίτη εκ των ως άνω λύσεων, ως λύση μη χείρων και κατά τούτο μόνο βέλτιστη. Ειδικότερα, η υπό στ. β' λύση είναι προδήλως αδύνατο να εφαρμοσθεί. Οι διαφορετικοί κανόνες που διέπουν μετά το ν. 4335/2015 την προπαρασκευή της συζήτησης δημιουργούν αδιέξοδα και δεν καταλείπουν περιθώρια στο δικαστήριο να κρατήσει και να δικάσει τη διαφορά με την κατάλληλη διαδικασία<sup>4</sup>. Και η υπό στ. α' λύση, όμως, δεν είναι δυνατό να γίνει αποδεκτή, επειδή η απόρριψη της αγωγής (ή ανακοπής) ως απαράδεκτης προσκρούει ως θέση στο ανυπέρβλητο εμπόδιο ότι μεταχειρίζεται εν τέλει τη διαδικασία εκδίκασης μίας υπόθεσης ως διαδικαστική προϋπόθεση της δίκης, θέση η οποία έχει αποδοκιμαστεί από ετών στη νομολογία<sup>5</sup> και τη θεωρία<sup>6</sup>. Η θέση αυτή θα κατέλειπε εκτεθειμένες τις εκδιδόμενες αποφάσεις σε αναίρεσή τους και εν τέλει θα προκαλούσε σημαντική καθυστέρηση εκ της αναγκαιότητας επανάσκησης του απορριφθέντος ως απαραδέκτου ενδίκου βοηθήματος. Στην περίπτωση, μάλιστα, όχι αγωγής, αλλά εκδικαζόμενης κατά την τακτική διαδικασία ανακοπής κατά αρνητικής δήλωσης τρίτου στο πλαίσιο συντηρητικής ή αναγκαστικής κατάσχεσης απαίτησης εις χείρας τρίτου, η αξίωση για άσκηση της ανακοπής εντός τριάντα ημερών από

---

<sup>4</sup> Βλ. *Μακρίδου*, Ειδικές διαδικασίες στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας μετά τον ν. 4335/2015, σελ. 13.

<sup>5</sup> Βλ. και ΑΠ 1227/1983 Ελλ-Δνη 1984. 352 ως προς το ότι η απόρριψη της αγωγής ως απαράδεκτης λόγω εισαγωγής της με εσφαλμένη διαδικασία ελέγχεται αναιρετικά κατ' άρθρο 559 αριθ. 14, καθώς και εν γένει ΕφΛαρ 352/2004 Δικογραφία 2005. 73, ΕφΑθ 131/2008 ΕλλΔνη 2009. 853, ΕφΑθ 426/2002 ΑρχΝ 2003. 716, ΕφΛαρ 158/2001 ΤΝΠ-Νόμος, ΕφΘεσ 2492/2001 Αρμ. 2002. 67, ΕφΘεσ 2295/1996 Αρμ 1996. 1095, ΜΠρΘεσ 15438/2015 ΕΠολΔ 2016. 300, ΜΠρΑθ 7025/2015 ΤΝΠ-Νόμος, ΜΠρΑρτ 31/1994 Αρμ 1995. 63 ως προς το ότι κατά το παλαιό άρθρο 591 § 2 ΚΠολΔ, που σημειωτέον είχε όμοιο περιεχόμενο με το νέο άρθρο 591 § 6 ΚΠολΔ, αν η υπόθεση δεν υπαγόταν στη διαδικασία, κατά την οποία είχε εισαχθεί, το δικαστήριο αποφαινόταν γι' αυτό αυτεπαγγέλτως και διέταζε την εκδίκαση της υπόθεσης κατά την προσήκουσα διαδικασία και αν μιν, πέραν της ακαταλληλότητας της διαδικασίας, το δικαστήριο ήταν και καθ' ύλην αναρμόδιο, παρέπεμπε υποχρεωτικά την υπόθεση ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, το οποίο και εφαρμόζε την προσήκουσα διαδικασία, αν δε, δεν ήταν καθ' ύλην αρμόδιο, είχε τη διακριτική ευχέρεια, διατάζοντας την εκδίκαση της διαφοράς κατά την αρμόζουσα διαδικασία, είτε να εφαρμόσει αμέσως τις διατάξεις της διαδικασίας αυτής και να εκδώσει, χάριν οικονομίας της δίκης, μία ενιαία απόφαση που περιλάμβανε τόσο την ως άνω διάταξη, όσο και την επί της ουσίας κρίση, είτε να παραπέμψει την υπόθεση σε άλλη συνεδρίασή του, προκειμένου να εφαρμοσθεί η προσήκουσα διαδικασία, ως ιδία θα συνέβαινε, στην περίπτωση που, ενόψει των διαφορετικών ρυθμίσεων της εφαρμοστέας διαδικασίας, καθίστατο ανεπιεικής για τους διαδίκους η άμεση εφαρμογή της, λόγω έλλειψης κατάλληλης προπαρασκευής.

<sup>6</sup> Βλ. *Πλεύρη* σε Ερμηνεία κατ' άρθρο ΚΠολΔ, επιμ. Απαλαγάκη, τ. ΙΙ, 4η έκδ., σελ. 1582, *Ποδημάτα* σε Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, Ερμηνεία κατ' άρθρο ΚΠολΔ, τ. ΙΙ, υπό το άρθρο 591, στον αριθ. παρ. 11, *Σινανιώτη*, Ειδικές διαδικασίες κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, γ' έκδ., 2008, σελ. 7-8.

την πραγματοποίηση της δήλωσης, θα ήταν δυνατό να οδηγήσει κατά τρόπο ανεπιεική σε αδυναμία άσκησης πλέον της ανακοπής και εν τέλει σε στέρηση του δικαιώματος σε αποτελεσματική δικαστική προστασία. Επιπλέον, η εν λόγω άποψη καταλήγει να επιφυλάσσει διαφορετική νομική αντιμετώπιση για δύο όμοια δικονομικά φαινόμενα, αφού στη μεν περίπτωση που η υπόθεση εσφαλμένα εισάγεται στην τακτική, αντί ειδικής, ως κύρωση δεν προκρίνεται το απαράδεκτο της άσκησης του οικείου ενδίκου βοηθήματος (αλλά εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 591 § 6 ΚΠολΔ), ενώ η αντίθεση λύση προκρίνεται στην περίπτωση που η υπόθεση εσφαλμένα εισάγεται με την ειδική, αντί της τακτικής<sup>7</sup>. Ζήτημα απαράδεκτου λόγω μη τήρησης της αρχής της προδικασίας δεν υφίσταται, διότι ακριβέστερα εν προκειμένω το ζήτημα δεν είναι η εισαγωγή της υπόθεσης με την προσήκουσα, νέα, τακτική διαδικασία και η μολαταύτα μη τήρηση της προβλεπόμενης σε αυτήν προδικασίας, αλλά η κατ' εσφαλμένο τρόπο εισαγωγή της υπόθεσης προς εκδίκαση με μία ειδική διαδικασία (ή την παλαιά τακτική διαδικασία), στο πλαίσιο της οποίας τηρήθηκε η προβλεπόμενη από αυτήν προδικασία, και ακολούθως η δέουσα δικονομική μεταχείριση του ως άνω ανώμαλου δικονομικού φαινομένου. Εξάλλου, και η υπό στ. γ' λύση της παραπομπής της υπόθεσης σε άλλη συνεδρίαση, ώστε να εφαρμοσθεί η ορθή διαδικασία με την έκδοση μη οριστικής απόφασης, δεν είναι ανέφελη. Η συγκεκριμένη λύση προκρίνεται ασφαλώς ως καταλληλότερη στην περίπτωση που μία υπόθεση εσφαλμένα εισάγεται να εκδικαστεί με την τακτική διαδικασία, ενώ εφαρμοστέα τυγχάνει μία ειδική διαδικασία<sup>8</sup>. Στην αντίστροφη περίπτωση, μια τέτοια παραπομπή φαίνεται κατ' αρχάς χωρίς νόημα, στο μέτρο που με την παραπομπή της υπόθεσης προς εκδίκαση κατά τη νέα τακτική διαδικασία, η προθεσμία επίδοσης της αγωγής εντός τριάντα ημερών από την κατάθεσή της θα έχει συνήθως προ πολλού παρέλθει, οπότε και η αγωγή θα θεωρείται μη ασκηθείσα. Όπως, μάλιστα, παρατηρείται σχετικώς, επί παραπομπής της υπόθεσης προς εκδίκαση κατά την προσήκουσα διαδικασία, η ανελαστική αξίωση για αυστηρή τήρηση της ανωτέρω προθεσμίας, θα ανάγκαζε εν τέλει τον ενάγοντα να προβεί σε παραίτηση από το δικόγραφο της προηγούμενης αγωγής και σε κατάθεση νέας αγωγής κατά τη νέα τακτική διαδικασία, γεγονός που θα επιβάρυνε σημαντικά και κατά τρόπο ανεπιθύμητο τόσο

---

<sup>7</sup> Βλ. *Μακρίδου*, ό.π., σ. 14 ως προς την ανωτέρω επισήμανση.

<sup>8</sup> Βλ. σχετικώς ΜΠρΛαμ 113/2016 ΤΝΠ-Νόμος.

τους διαδίκους, όσο και τα δικαστήρια<sup>9</sup>. Στην περίπτωση, μάλιστα, όχι αγωγής, αλλά εκδικαζόμενης κατά την τακτική διαδικασία ανακοπής κατά αρνητικής δήλωσης τρίτου στο πλαίσιο συντηρητικής ή αναγκαστικής κατάσχεσης απαίτησης εις χείρας τρίτου, θα εμφανίζονταν και τα ήδη ως άνω επισημανθέντα προβλήματα ως προς τη δυνατότητα επανάσκησης της ανακοπής μετά την εκπνοή της προθεσμίας. Λύσεις, άλλωστε, όπως ο υπολογισμός της προθεσμίας του άρθρου 215 § 2 ΚΠολΔ από την έκδοση της απόφασης περί παραπομπής της υπόθεσης προς εκδίκαση κατά τη νέα τακτική διαδικασία ή από την κατάθεση της κλήσης, μετά την έκδοση της ίδιας ως άνω απόφασης περί παραπομπής, δεν φαίνεται να έχουν έρεισμα στο νόμο<sup>10</sup>. Μη εναπομένουσας, συνεπώς, έτερης δυνατής ερμηνευτικής προσέγγισης, η οποία να διασώζει τον επιδιωκόμενο νομοθετικό στόχο, με βάση τις ισχύουσες ρυθμίσεις, αναγκαία καθίσταται μία *contra legem* ερμηνεία του άρθρου 215 § 2 ΚΠολΔ<sup>11</sup>. Μόνο κατά τον τρόπο αυτό, άλλωστε, διασώζεται και η πρόβλεψη του άρθρου 591 § 6 του ΚΠολΔ για την αντιφατικώς κατά τα λοιπά θεσπισθείσα πρόβλεψη περί την εκδίκαση μίας εισαχθείσας με εσφαλμένη (είτε τακτική, είτε ειδική) διαδικασία υπόθεσης κατά την προσήκουσα διαδικασία, που άλλως θα καθίστατο πρόβλεψη κενή περιεχομένου στις ανωτέρω περιπτώσεις. Συνεπώς, στην περίπτωση που μία υπόθεση εσφαλμένα εισάγεται με ειδική διαδικασία, αντί της νέας τακτικής, η υπόθεση πρέπει να παραπέμπεται με μη οριστική απόφαση, για να εκδικαστεί κατά την προσήκουσα νέα, τακτική διαδικασία. Η υπόθεση θα πρέπει να επαναφερθεί προς συζήτηση με κλήση. Η αξίωση για επίδοση της αγωγής εντός τριάντα ημερών από την κατάθεσή της δεν είναι δυνατό στην περίπτωση αυτή να εφαρμοσθεί. Στην περίπτωση, άλλωστε, της ανακοπής κατά αρνητικής δήλωσης εις χείρας τρίτου, μία τέτοια λύση θα περιέπλεκε ακόμα περισσότερο τα πράγματα, αφού η μεν διαπίστωση της εμπρόθεσμης άσκησης (εντός τριάντα ημερών από τη δήλωση ή την πάροδο του οκταημέρου προς δήλωση) θα έπρεπε να ανατρέξει στην αρχική επίδοση της ανακοπής (αφού σε διαφορετική περίπτωση θα ήταν πάντοτε εκπρόθεσμη), ακολούθως, όμως, θα έπρεπε να επακολουθήσει νέα επίδοση, χωρίς ουσιαστικές έννομες συνέπειες, μόνο για την τήρηση του γράμματος του νόμου σε μία περίπτωση εντελώς διαφορετική. Η

---

<sup>9</sup> Βλ. *Μακρίδου*, ό.π., σελ. 13.

<sup>10</sup> Βλ. *Γιαννόπουλο*, Οι ειδικές διαδικασίες του ΚΠολΔ μετά το ν. 4335/2015 ΕΠολΔ 2015. 453 επ. και ιδίως στις σελ. 475-476, *Δ. Μπαμπινιώτη*, Η ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών κατά τον νέο Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ΕΠολΔ 2014, σελ. 222 επ. και ιδίως στη σελ. 224.

<sup>11</sup> Βλ. έτσι *Μακρίδου*, ό.π., σελ. 14-15.

επίδοση της αγωγής εντός τριάντα ημερών από την κατάθεση, εξάλλου, εντάσσεται εν τέλει σε ένα σύστημα αυστηρής προδικασίας, με σκοπό την ταχεία προπαρασκευή της συζήτησης σε ένα σαφώς προδιαγεγραμμένο πλαίσιο. Η επίδοση εντός τριάντα ημερών αποσκοπεί στο πλαίσιο αυτό στην έγκαιρη ενημέρωση του αντιδίκου, λαμβανομένου υπόψη ότι οι 100 (ή 130) ημέρες προς κατάθεση των προτάσεων αφετηριάζονται στον χρόνο κατάθεσης της αγωγής, ανεξαρτήτως του χρόνου επίδοσης. Τούτη η στόχευση εκ των πραγμάτων τίθεται εκποδών στην περίπτωση της έκδοσης παραπαιεμπτικής απόφασης για εκδίκαση κατά την προσήκουσα διαδικασία. Ο αντίδικος, επί υποστατής και έγκυρης τουλάχιστον επίδοσης, θα έχει ήδη ενημερωθεί για την ύπαρξη σε βάρος του σχετικής αγωγής (ή ανακοπής του άρθρου 986 ΚΠολΔ). Το ζήτημα, συνεπώς, δεν είναι η εκ νέου ενημέρωσή του, αλλά ο προσδιορισμός ενός σαφούς αφετήριου γεγονότος για τη δυνατότητα τήρησης των προθεσμιών του άρθρου 237 ΚΠολΔ.